

LEKCJA 6

TEMAT: ***Skutki nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego, postępowanie w razie wypadku drogowego.***

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1**NOTATKA PRASOWA (do powielenia lub odczytania)****Tragiczny wypadek na Wilczycach**

Samochód BMW 520 uderzył w betonowy słup podtrzymujący trakcję tramwajową. Z sześciu osób jadących autem, piątkę wyrzuciło przez okna kilkanaście metrów od auta. Trzy nie żyją.

Do wypadku doszło w niedzielę

we Wrocławiu. BMW zbliżało się od strony Leśnicy. - Jechali bardzo szybko, ja siedziałam w tramwaju - opowiada młoda dziewczyna. Chusteczką wyciera lewą rękę. Cała się trzęsie. - Wybiegłam z tramwaju i zobaczyłam, że to moi znajomi. Na pewno jechali szybciej niż 100 kilometrów na godzinę.

Betonowy słup, w który uderzyło BMW, wykrzywił się. Auto rozpadło się na dwie części. Na miejscu zginął kierowca 27-letni Ryszard i jego żona 23-letnia Ola. Siła uderzenia wyrzuciła ją aż na drugą stronę torów tramwajowych. - Motorniczego tramwaju zwolniłem do domu - mówi nam dyspozytor wrocławskiego MPK. - Nie był w stanie dalej pracować. Kilka metrów przed nim przeleciała kobieta w fotelu.

- Widziałam, jak Wojtek wyleciał przez przednią szybę - opowiada dziewczyna. - Zanim spadł na ziemię, uderzył o drugi słup, zginął na miejscu. Z trzech osób, które przeżyły wypadek, jedna ma pękniętą czaszkę. To dziewczyna Wojtka. Ranny w głowę jest Patryk, a jego dziewczyna ma poranioną nogę. Życiu całej trójki nie zagraża niebezpieczeństwo.

- Wszyscy w szóstkę wracali z jakichś imienin - opowiada ojciec Patryka. Spotkałem go na korytarzu wrocławskiego szpitala im. Rydygiera. Rysiek, który kierował, kilka dni temu kupił sobie nowe auto. Pewnie chciał się popisać. Patryk z dziewczyną spali na tylnym siedzeniu. Nie widzieli, co się stało.

Dwie godziny po wypadku - kiedy wróciłem na miejsce zdarzenia - szczątki rozbitego BMW były właśnie zabierane spod słupa. Wyłączony był z ruchu odcinek torów tramwajowych od Pilczyc do Leśnicy. Tramwaje pojechały dopiero o 19.20.

Po drugiej stronie torów tramwajowych, w miejscu, gdzie leżała jedna z ofiar wypadku, na trawie była jeszcze plama niezaschniętej krwi. Kawalki samochodowej tapicerki, jakaś lampka, karta wstępu do klubu Bulldog i okładka kasety magnetofonowej: Bravo Super Show 2001.

(źródło: Gazeta Wyborcza, cyt. za www.wypadki.com.pl)

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 2**STATYSTYKI WYPADKOWOŚCI**

Po zapoznaniu się z wynikami prac uczniów nauczyciel prezentuje dane z opracowań Wydziału Prasowego Komendy Głównej Policji w Warszawie (2001r.).

1. Rytm wypadków drogowych w 2001 roku

W 2001 roku najczęściej wypadków zaistniało w październiku - **5.525** (tj. 10,3% ogólnej liczby), najmniej wypadków odnotowano w lutym - **3.174** (tj. 5,9% ogólnej liczby). W roku ubiegłym najczęściej wypadków miało miejsce w sierpniu - **5.438** (tj. 9,5% ogólnej liczby).

Analizując występowanie wypadków drogowych w zależności od dnia tygodnia stwierdzono, że ich nasilenie następuje w piątki. W omawianym okresie 2001 roku w piątki w **8.781** wypadkach zginęło **871** osób, a rannych zostało **10.905** osób.

W ciągu dnia najniebezpieczniejsze są godziny od 15 do 20. W godzinach tych miało miejsce **18.890** wypadków (tj. 34,6% ogólnej liczby). Najmniej wypadków wydarzyło się w godzinach nocnych pomiędzy północą, a godziną piątą rano.

2. Przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych (tab. wg Biura Prasowego KGP)

Przyczyny wypadków 2001 r.		Wypadki		Zabici		Ranni	
Stanie na jezdni, leżenie		401	4,22%	180	17,89%	239	2,79%
Chodzenie nieprawidłową stroną jezdni		343	3,61%	80	7,95%	284	3,31%
Wejście na jezdnię przy czerwonym świetle		559	5,88%	30	2,98%	543	6,34%
Nieostrożne wejście na jezdnię	Przed jadącym pojazdem	4 358	45,84%	477	47,42%	4 025	46,97%
	Zza pojazdu, przeszkody	1 004	10,56%	59	5,86%	986	11,51%
Nieprawidłowe przekraczanie jezdni	Zatrzymywanie, cofanie	74	0,78%	7	0,70%	70	0,82%
	Przebieganie	1 091	11,47%	71	7,06%	1 052	12,28%
Przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym		817	8,59%	75	7,46%	784	9,15%
Chodzenie po torowisku		15	0,16%	5	0,50%	10	0,12%
Wskakiwanie do pojazdu w ruchu		22	0,23%	7	0,70%	17	0,20%
Dzieci do lat 7	Zabawa na jezdni	21	0,22%	0	0,00%	21	0,25%
	Wtargnięcie na jezdnię	539	5,67%	15	1,49%	539	6,29%
Razem		9 508		1 006		8 570	

2. Wypadki drogowe według rodzaju zdarzenia i ich skutki w 2001r. (wg Biura Prasowego KGP)

Rodzaj zdarzenia 2001 r.		Wypadki		Zabici		Ranni	
Zderzenie się pojazdów w ruchu		24 227	45,03%	2 332	42,14%	34 886	51,16%
Najeżdżanie na	Pieszego	18 703	34,77%	1 858	33,57%	18 089	26,53%
	Unieruchomiony pojazd	634	1,18%	53	0,96%	807	1,18%
	Drzewo, słup, inny obiekt drogowy	5 653	10,51%	909	16,43%	8 187	12,01%
	Zaporę kolejową	3	0,01%	1	0,02%	6	0,01%
	Dziurę, wybój, garb	48	0,09%	2	0,04%	58	0,09%
	Zwierzę	118	0,22%	2	0,04%	156	0,23%
Wywrócenie się pojazdu		2 493	4,63%	226	4,08%	3 610	5,29%
Wypadek z pasażerem		557	1,04%	43	0,78%	712	1,04%
Inne		1 362	2,53%	108	1,95%	1 682	2,47%
Razem		53 798		5 534		68 193	

3. Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących w 2001r. (wg Biura Prasowego KGP)

Przyczyny wypadków 2001 r.		Wypadki		Zabici		Ranni	
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		12 117	34,50%	1 711	49,47%	18 233	37,91%
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu		9 915	28,23%	567	16,39%	13 755	28,60%
Nieprawidłowe	Wyprzedzanie	3 124	8,90%	387	11,19%	4 536	9,43%
	Omijanie	1 259	3,58%	117	3,38%	1 395	2,90%
	Wymijanie	810	2,31%	111	3,21%	1 149	2,39%
	Przejeżdżanie przejeżdżanie dla pieszych	4 014	11,43%	188	5,44%	4 125	8,58%
	Skręcanie	1 817	5,17%	124	3,58%	2 164	4,50%
	Zatrzymywanie postój pojazdu	31	0,09%	2	0,06%	44	0,09%
	Cofanie	758	2,16%	27	0,78%	790	1,64%
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		1 275	3,63%	225	6,50%	1 906	3,96%
Razem		35 120		3 459		48 097	

4. Nietrzeźwi sprawcy wypadków drogowych.

Elementem, który w dalszym ciągu ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo na drogach jest alkohol. Nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego spowodowali w 2001 roku **6.230** wypadków, co stanowi 11,6% ogółu. W porównaniu do roku 2000 odnotowano o **1.782** wypadki mniej (tj. -22,2%).

Tabela przedstawia liczbę wypadków i ich skutki spowodowane przez nietrzeźwych uczestników ruchu w roku 2001 (wg Biura Prasowego KGP).

Nietrzeźwość uczestników zdarzenia 2001r.	Wypadki		Zabici		Ranni	
Z winy kierującego	4 056	65,10%	479	68,82%	5 634	73,32%
Z winy pieszego	2 009	32,25%	194	27,87%	1 880	24,47%
Z winy pasażera	19	0,30%	2	0,29%	17	0,22%
Z innych przyczyn	90	1,44%	9	1,29%	98	1,28%
Współwina uczestników ruchu	56	0,90%	12	1,72%	55	0,72%
Razem	6 230		696		7 684	

1. Lokalizacja wypadków osób pieszych w wieku 7-14 lat.*

Obszar zabudowany:

1. Prosty odcinek drogi	60%
2. Przejście dla pieszych	9%
3. Przejście między skrzyżowaniami	8%
4. Skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu	6%
5. Przystanek komunikacji miejskiej	4%
6. Skrzyżowanie pierwszeństwem regulacją świetlną	3%
7. Przed skrzyżowaniem	3%
8. Inne – 15 lokalizacji	7%

Obszar niezabudowany

1. Prosty odcinek drogi	75%
2. Przystanek autobusowy	9%
3. Zakręt	3%
4. Inne – 19 lokalizacji	13%

* Dane pochodzą z prac Anny Zielińskiej z Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Instytutu Transportu Samochodowego (dotyczą lat 1991-96)

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 3

GDY DOSZŁO DO WYPADKU

Tryb postępowania zależy od tego, czy jesteś w grupie kolegów, świadków wypadku, czy też jesteś jedynym świadkiem wypadku.

Jeżeli jesteś sprawcą lub uczestnikiem wypadku drogowego, zawsze najważniejsze jest usunięcie zagrożenia, lub uprzedzenie o zagrożeniu innych uczestników ruchu drogowego.

Na uczestniku zdarzenia spoczywa obowiązek udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, lecz zakres tej pomocy uzależniony jest od wieku i umiejętności tejsze osoby.

Jeżeli jesteś sprawcą lub uczestnikiem wypadku drogowego i posiadasz kwalifikacje do udzielenia pomocy to:

- jeśli jest z tobą osoba dorosła, to ona kieruje akcją udzielania pomocy – wykonuj jej polecenia,
- jeśli nie ma wśród poszkodowanych i świadków zdarzenia osób dorosłych, a jest kilka osób nieletnich, jedna z nich zajmuje się wzywaniem pomocy, zaś druga podejmuje bezpośrednio działania na miejscu zdarzenia.

Jeśli jesteś sam:

- rozpoznaj sytuację: co właściwie zaszło, czy są osoby poszkodowane, jaki jest stan ich zdrowia, ile jest tych osób.
- zabezpiecz miejsce wypadku, jeśli nie ma rannych, i jeśli to możliwe, usuń pojazd (np. rower) poza obszar drogi na bezpieczną odległość,
- w pojazdach samochodowych pomóż kierowcy włączyć światła awaryjne (przycisk koło kierownicy oznaczony trójkątem) oraz rozstawić trójkąt ostrzegawczy ok. 50 m. pod prąd w kierunku, z którego nadjeżdżają inne pojazdy,
- w warunkach ograniczonej widzialności lub po zmroku, jeżeli mamy możliwość, to oświetlamy miejsce zdarzenia zewnętrznym źródłem światła (latarka, światła innego pojazdu),
- za pomocą telefonu stacjonarnego lub komórkowego połącz się z numerami ratunkowymi (telefony bezpłatne):

997 – policja

998 – straż pożarna

999 – pogotowie ratunkowe

112 – centrum dowodzenia służbami ratowniczymi (w sieciach komórkowych)

lub innym lokalnym numerem w/w służb; gdy jest to niemożliwe, wzywaj pomocy przez przejeżdżających innych uczestników ruchu drogowego lub udaj się do najbliższych zabudowań, by skorzystać z telefonu,

- podaj przyjmującemu zgłoszenie swoje nazwisko i imię, numer telefonu, z którego dzwonisz, miejsce wypadku, rodzaj wypadku, ilość osób poszkodowanych i rodzaj obrażeń.
- nie oddalaj się od miejsca wypadku.
- od ucznia szkoły podstawowej, ze względu na wiek, umiejętności i możliwości psychofizyczne, nie wymagamy udzielania osobom poszkodowanym bezpośredniej pomocy przedlekarskiej.

Należy pamiętać, że niewłaściwie udzielona pomoc (np. przy wyciąganiu z pojazdu osób z uszkodzonym kręgosłupem) może niejednokrotnie poszkodowanemu przynieść więcej szkody niż pożytku. Należy wykonywać tylko te czynności, które potrafimy dobrze wykonać.

Wszystkie działania należy wykonywać z rozwagą, bez zbędnych emocji, by nie spowodować dodatkowych powikłań. Nauczyciel powinien akcentować aspekt wychowawczy, czyli konieczność udzielania pomocy, bo każdy z nas może znaleźć się w takiej sytuacji, oraz umiejętność trafnego i szybkiego podejmowania decyzji.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 4

DZIAŁANIA SŁUŻĄCE POPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego podejmuje się szereg działań:

- W pojazdach stosuje się rozwiązania techniczne w postaci: pasów bezpieczeństwa, poduszek powietrznych, fotelików ochronnych, ograniczników prędkości maksymalnej (ale też lepsze opony sezonowe zimowe i letnie, skuteczniejsze hamulce, w tym ABS i TSR, lepsze światła itp.);
- Prawne:
 - podwyższenie granicy wieku niezbędnego do uzyskania prawa jazdy,
 - ograniczanie prędkości maksymalnej na danym terenie (np. ograniczenie prędkości w centrum Warszawy do 50km/h) co obniża średnią prędkość poruszania się pojazdów,
 - obowiązek okresowej całodobowej jazdy na światłach (X-II);

- Zmiany w infrastrukturze drogowej:
 - drogi tylko dla wybranych grup użytkowników (autostrady i drogi ekspresowe, ścieżki rowerowe, chodniki dla pieszych),
 - przejścia pod- i nadziemne,
 - małe ronda,
 - esowanie drogi (wymuszone zakręty),
 - progi zwalniające (poprzeczny garb - cichy policjant),
 - bariery ochronne.

Wzrost bezpieczeństwa powoduje również używanie kasków ochronnych przez rowerzystów i elementów odblaskowych przez pieszych (do 15 roku życia).

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 5

ZDARZENIA DROGOWE

- AWARIA - poważniejsze uszkodzenie, zepsucie się pojazdu, które uniemożliwia lub ogranicza jego dalszą jazdę.
- KOLIZJA - zdarzenie drogowe mające miejsce na drodze, w którym uczestnik ruchu drogowego nie doznał uszkodzeń ciała lub straty materialne, spowodowane tym zdarzeniem, są nieznaczne.
- WYPADEK - zdarzenie na drodze publicznej dotyczące uczestnika ruchu drogowego, z którego to zdarzenia wynika śmierć albo uszkodzenie ciała człowieka lub szkoda materialna, i jeśli bierze w nim udział poruszający się pojazd.